
บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) กระทรวงคมนาคม ได้ตระหนักถึงการเตรียมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตคนพิการในการบริการภาคขนส่งและการรองรับสังคมผู้สูงอายุ ภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ กระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2559 – 2578 ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560 รับทราบและเห็นชอบให้กระทรวงคมนาคมดำเนินการขับเคลื่อนแผนงาน กิจกรรมภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้เป็นรูปธรรม โดยยุทธศาสตร์ดังกล่าว มีมิติด้านการพัฒนาและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการคนพิการและผู้สูงอายุ ให้มีความรู้และทักษะที่ถูกต้องในการบริการและการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในภาคขนส่ง

สถิติของคนพิการและผู้สูงอายุของสำนักงานสถิติแห่งชาติพบว่า จำนวนร้อยละของคนพิการและผู้สูงอายุเมื่อเทียบกับประชากรทั้งหมด มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นทุกปีที่มีการสำรวจ ผู้สูงอายุมีจำนวนประชากรมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมดและคาดว่าประเทศไทยกำลังเข้าสู่ “สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์” (Complete Aged Society) ในปี พ.ศ. 2564 และจากข้อมูลสถานการณ์ด้านคนพิการในประเทศไทยล่าสุด ณ วันที่ 31 มีนาคม 2560 ของกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ พบว่ามีจำนวนคนพิการ 1,756,849 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 2.66 ของประชากรทั้งหมด

ดังนั้น สนข. เล็งเห็นความสำคัญและเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมและดำเนินการที่สอดคล้องตามข้อเสนอยุทธศาสตร์เรื่องการเข้าถึงระบบขนส่งที่เสมอภาคและเท่าเทียม การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและเพิ่มประสิทธิภาพการบริการในภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุจึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้ให้แก่กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการออกแบบหรือดูแลอาคารสถานที่ให้บริการภาคขนส่ง สามารถดำเนินงานในส่วนการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและการให้บริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ทักษะความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบอย่างสอดคล้องถูกหลักวิชาการและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนพิการและผู้สูงอายุเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการบริการภาคขนส่งได้อย่างเท่าเทียม

1.2 วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผล การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับอาคารและสถานที่ เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ
- 2) เพื่อให้ผู้เข้ารับการอบรมได้รับความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผล การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับยานพาหนะ เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ
- 3) เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในความพิการแต่ละประเภท กับความสูงอายุให้กับผู้เข้ารับการอบรม

1.3 แผนการฝึกอบรม

การฝึกอบรมหลักสูตรนี้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการฝึกอบรมต่างๆ เพื่อเพิ่มทักษะเจ้าหน้าที่ในระดับปฏิบัติการให้เข้าใจถึงวิธีการทำงาน ความรู้ในงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เพื่อปรับปรุงทักษะที่เกี่ยวข้องกับงานให้เกิดทักษะความรู้ ความชำนาญ รวมทั้งเปลี่ยนแปลงทัศนคติ มีมุมมองที่กว้างขึ้น สร้างความรู้เพื่อถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน โดยแผนการอบรมความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผล การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ มีกลุ่มเป้าหมาย วิธีและเทคนิคการอบรม ดังนี้

1) กลุ่มเป้าหมาย

การฝึกอบรมหลักสูตรนี้มีกลุ่มเป้าหมายคือเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงคมนาคม รัฐวิสาหกิจ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการภาคเอกชนที่ให้บริการขนส่ง โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมครั้งละ 50 – 60 คน จากกลุ่มเป้าหมายดังแสดงในรูปที่ 1.3 – 1 ดังนี้

รูปที่ 1.3 – 1 กลุ่มเป้าหมายหมายการฝึกอบรม

ตารางที่ 1.3 – 1 กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายการอบรม	
1. สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร	12.บริษัท รถไฟฟ้า ร.ฟ.ท. จำกัด
2. สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม	13.บริษัท ขนส่ง จำกัด
3. กรมการขนส่งทางบก	14.องค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ
4. กรมเจ้าท่า	15.บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน)
5. กรมทางหลวง	16.บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)
6. กรมทางหลวงชนบท	17.บริษัท วิทยุการบินแห่งประเทศไทย จำกัด
7. กรมท่าอากาศยาน	18.สถาบันการบินพลเรือน
8. การท่าเรือแห่งประเทศไทย	19.สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย
9. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย	20.บริษัท โรงแรมท่าอากาศยานสุวรรณภูมิ จำกัด
10.การรถไฟแห่งประเทศไทย	21.หน่วยงานท้องถิ่นที่ให้บริการภาคขนส่ง
11.การรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย	22.ผู้ประกอบการภาคเอกชนที่ให้บริการขนส่ง

2) เทคนิคที่ใช้ในการอบรม

- การบรรยาย (Lecture) ใช้เทคนิคการบรรยายเพื่อถ่ายทอดเนื้อหาหลักสูตร โดยเปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมซักถาม และเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น
- การศึกษาดูงานนอกสถานที่ (Field Trip) ใช้เทคนิคการนำผู้เข้ารับการอบรมไปศึกษาเยี่ยมชมที่อื่น เพื่อรับประสบการณ์จริง

3) ประโยชน์และสมรรถนะที่จะได้รับการฝึกอบรม

- มีความรู้เชิงนโยบาย หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาระบบขนส่งสาธารณะเพื่อทุกคน โดยเฉพาะคนพิการทุกประเภทและผู้สูงอายุ
- สร้างองค์ความรู้ความเข้าใจหลักการออกแบบเพื่อทุกคน (Universal Design)
- มีความรู้ในการใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องในการตรวจประเมินอาคาร สถานที่ และยานพาหนะ
- เรียนรู้หลักการออกแบบ ตรวจสอบและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ในอาคาร สถานที่ และยานพาหนะประเภทต่างๆ ที่ระบุตามกฎหมาย
- มีความเข้าใจและทัศนคติอันดีต่อคนพิการและผู้สูงอายุ

หลักสูตรนี้จะดำเนินการอบรมทั้งสิ้น 2 วัน มีจำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 12 ชั่วโมงเต็ม โดยแสดงรายละเอียดดังตารางที่ 1.3 – 2 และตารางที่ 1.3 – 3 ดังนี้

**ตารางที่ 1.3 – 2 แผนการอบรมความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผล
การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ (วันแรก)**

วันและเวลา	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	
		บรรยาย	ปฏิบัติการ
08.15 – 08:45 น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม และภาพรวมของหลักสูตร	0.50 ชม.	-
08.45 – 10.15 น.	กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ	1.50 ชม.	-
10.15 – 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	-	-
10.30 – 12.00 น.	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคนพิการและผู้สูงอายุ	1.00 ชม.	0.50 ชม.
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	-	-
13.00 – 14.00 น.	มาตรฐานการออกแบบตามหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design)	1.00 ชม.	-
14.00 – 14.30 น.	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งสาธารณะสำหรับอาคารและสถานที่ เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ	0.50 ชม.	-
14.30 – 14.45 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	-	-
14.45 – 16.15 น.	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งสาธารณะสำหรับอาคารและสถานที่ เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ (ต่อ)	1.50 ชม.	-
รวมจำนวนชั่วโมงอบรม (วันแรก)		6.00 ชม.	

**ตารางที่ 1.3 – 3 แผนการอบรมความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผล
การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ (วันที่สอง)**

วันและเวลา	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	
		บรรยาย	ปฏิบัติการ
08.45 – 10.15 น.	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งสาธารณะสำหรับยานพาหนะประเภทต่างๆ เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ	1.50 ชม.	-
10.15 – 10.30 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	-	-
10.30 – 12.00 น.	การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งสาธารณะสำหรับยานพาหนะประเภทต่างๆ เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ (ต่อ)	1.50 ชม.	
12.00 – 13.00 น.	พักรับประทานอาหารกลางวัน	-	-
13.00 – 14.00 น.	เทคนิคการประเมินและแบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวก	1.00 ชม.	
14.00 – 14.15 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	-	-
14.15 – 16.15 น.	การอบรมภาคสนามนอกสถานที่เพื่อตรวจประเมินสิ่งอำนวยความสะดวกฯ	-	2.00 ชม.
รวมจำนวนชั่วโมงอบรม (วันที่สอง)		6.00 ชม.	
รวมจำนวนชั่วโมงอบรมทั้งหลักสูตร (2 วัน)		12.00 ชม.	

1.4 โครงสร้างหลักสูตร

เพื่อให้การฝึกอบรมเป็นไปตามหลักการและเป้าหมายที่กำหนดไว้ จึงกำหนดโครงสร้างของหลักสูตรการอบรมความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผล การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ โดยมีเนื้อหาและรายละเอียด ดังนี้

1) บทที่ 1 บทนำ

ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล วัตถุประสงค์ของการอบรม พร้อมอธิบายถึงแผนการอบรม โครงสร้างหลักสูตร เกณฑ์การอนุมัติและการจัดประกาศเกียรติบัตร เอกสารและอุปกรณ์สำหรับการอบรม และคู่มือการใช้งาน

2) บทที่ 2 กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ

การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและผู้สูงอายุ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ กฎหมาย และนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการและผู้สูงอายุ เช่น อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิคนพิการและกฎหมายในประเทศไทยที่สอดคล้องกับอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิคนพิการ ในส่วนเนื้อหาของนโยบายและแผนงาน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งของไทย ระยะ 20 ปี และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ ในส่วนเนื้อหากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการขนส่งของคนพิการและผู้สูงอายุไทย เช่น กฎกระทรวงกำหนดสิ่งอำนวยความสะดวกในอาคารสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ พ.ศ. 2548 กระทรวงมหาดไทย กฎกระทรวงกำหนดลักษณะ หรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก หรือบริการในอาคารสถานที่ หรือบริการสาธารณะอื่น เพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ. 2555 กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กฎกระทรวงกำหนดลักษณะหรือการจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกหรือบริการในอาคาร สถานที่ ยานพาหนะ และบริการขนส่งเพื่อให้คนพิการสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์ได้ พ.ศ. 2556 กระทรวงคมนาคม โดยเนื้อหาในหัวข้อนี้มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้อบรมเข้าใจนโยบาย แผนงานและยุทธศาสตร์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ

3) บทที่ 3 ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคนพิการและผู้สูงอายุ

การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับคนพิการและผู้สูงอายุ มีเนื้อหาเกี่ยวกับ ความรู้พื้นฐานการแบ่งประเภทความพิการ ผู้สูงอายุความหมายตามพระราชบัญญัติ หรือลักษณะข้อสังเกตของคนพิการและผู้สูงอายุ รวมทั้งข้อมูลสถิติประชากร และข้อมูลน่าสนใจอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4) บทที่ 4 มาตรฐานการออกแบบตามหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล

การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล (Universal Design) มีเนื้อหาอธิบายถึงวิธีการคิดตามหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล และหลักเกณฑ์การออกแบบบนพื้นฐานในเรื่องความเสมอภาคในการใช้งาน เรื่องความยืดหยุ่น เป็นต้น

5) บทที่ 5 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งสาธารณะสำหรับอาคารและสถานที่เพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ

การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกภาคการขนส่งสาธารณะสำหรับอาคารและสถานที่ โดยมีเนื้อหาอธิบายรายการสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่กฎหมายต่างๆ ที่บังคับใช้ รวมทั้งหลักวิชาการออกแบบที่เกี่ยวข้อง พร้อมรูปภาพประกอบการบรรยายคุณลักษณะบังคับ และคุณลักษณะส่งเสริม

6) บทที่ 6 การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งสาธารณะสำหรับยานพาหนะประเภทต่างๆเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ

การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งตามทีระบุในกฎกระทรวงกำหนดลักษณะฯ ปี พ.ศ. 2556 โดยมีเนื้อหาอธิบายตามรายการสิ่งอำนวยความสะดวกตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายที่บังคับใช้ในปัจจุบัน และหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง พร้อมรูปภาพประกอบการบรรยายและคุณลักษณะบังคับ และคุณลักษณะส่งเสริมในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับยานพาหนะประเภทต่างๆ ทั้งหมด 6 ประเภท ได้แก่

- (1) รถที่ใช้ในการขนส่งผู้โดยสารประเภทการขนส่งประจำทางและไม่ประจำทางตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
- (2) รถยนต์สาธารณะและรถยนต์บริการตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์
- (3) รถไฟตามกฎหมายว่าด้วยการจัดวางการรถไฟและทางหลวง
- (4) รถไฟฟ้าตามกฎหมายว่าด้วยการรถไฟฟ้าขนส่งมวลชนแห่งประเทศไทย
- (5) เรือโดยสารตามกฎหมายว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำไทย
- (6) อากาศยานขนส่งตามกฎหมายว่าด้วยการเดินอากาศ

7) บทที่ 7 เทคนิคการประเมินและแบบสำรวจสิ่งอำนวยความสะดวก

การฝึกอบรมถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับการเตรียมรายการ หรือแบบตรวจสอบ หรือแบบฟอร์มสำรวจ พร้อมอธิบายเทคนิคการตรวจสอบการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก อาทิ วิธีการวัดระยะที่ถูกต้อง (เป็นระยะประสิทธิผล) การวัดความชัน เทคนิคการใช้อุปกรณ์ รวมถึงเทคนิคการทดสอบการรับน้ำหนักบรรทุก เพื่อการตรวจสอบและบันทึกข้อมูล

8) การอบรมภาคสนาม

การฝึกปฏิบัติงานจริงภาคสนาม เน้นการฝึกปฏิบัติ ให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้ไปศึกษา ยังสถานที่ เพื่อรับรู้และเข้าใจ รวมทั้งเกิดการเรียนรู้ทั้งด้านทฤษฎีและปฏิบัติสามารถนำสิ่งที่ได้รับไปปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงได้

1.5 เกณฑ์การอนุมัติและการจัดประกาศเกียรติบัตร

ผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตร จะได้รับการรับรองจากกระทรวงคมนาคมเป็นใบประกาศเกียรติบัตรรับรองอบรมหลักสูตรการอบรมความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผลการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ โดยมีเกณฑ์การได้ประกาศเกียรติบัตรเมื่อเข้าอบรมไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของเวลาในหลักสูตร และจะต้องสอบผ่านแบบทดสอบของหลักสูตรการฝึกอบรมนั้นๆ โดยประกาศเกียรติบัตรผู้ผ่านการอบรมรุ่นที่ 1 จะมีลักษณะดังตัวอย่างที่แสดงในรูปที่ 1.5 – 1

รูปที่ 1.5 – 1 ตัวอย่างใบประกาศเกียรติบัตรหลักสูตรการอบรมความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผล การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ รุ่นที่ 1

1.6 เอกสาร อุปกรณ์และสื่อสำหรับการอบรม

สื่อและวัสดุอุปกรณ์การสอนเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี โดยในหลักสูตรการอบรมความรู้ด้านการออกแบบตรวจสอบและประเมินผล การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ มีอุปกรณ์ประกอบการอบรมดังนี้

1) เอกสารที่ใช้ในการอบรม

เพื่อให้ผู้รับการอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ และมีทักษะการให้บริการแก่คนพิการและผู้สูงอายุ เอกสารที่ใช้ในการอบรม มีดังนี้

- (1) คู่มือการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่คนพิการแต่ละประเภทและผู้สูงอายุ สำหรับหน่วยงานที่ให้บริการภาคขนส่ง
- (2) หลักเกณฑ์และแบบมาตรฐานโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกการขนส่งสาธารณะเพื่อคนพิการ เด็ก และผู้สูงอายุ
- (3) เอกสารประกอบการบรรยายในแต่ละหัวข้อ

2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการอบรม

เพื่อให้ผู้รับการอบรมเกิดความรู้ ความเข้าใจ ด้านการตรวจสอบและประเมินผลการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการอบรม มีดังนี้

- (1) แบบรายการตรวจสอบ
- (2) แบบสถานที่ / อุปกรณ์เสกิตเส้นทางการตรวจสอบ
- (3) เทปวัด / ที่วัดระดับ
- (4) กล้องดิจิทัล

รูปที่ 1.6. – 1 รูปตัวอย่างเครื่องวัดระยะทาง

ที่มา : <http://www.tools.in.th/goods-7TLM99.html>,5 กรกฎาคม 2560

3) วิถีทัศนสำนึกแนะนำการตรวจประเมินในการอบรม

1.7 คู่มือการใช้งาน

คู่มือประกอบการอบรมหลักสูตรการอบรมความรู้ด้านการออกแบบตรวจสอบและประเมินผลการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ เป็นเอกสารที่ใช้ประกอบหลักสูตรการอบรมเจ้าหน้าที่ซึ่งมีหน้าที่ในการออกแบบหรือดูแลอาคาร สถานที่ให้บริการภาคขนส่ง เพื่อให้สามารถจัดสิ่งอำนวยความสะดวกและให้บริการภาคขนส่งสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก ทักษะความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบอย่างสอดคล้องถูกหลักวิชาการและกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นการส่งเสริมให้คนพิการและผู้สูงอายุเข้าถึงและใช้ประโยชน์บริการภาคขนส่งได้อย่างเท่าเทียม โดยเนื้อหาในคู่มือนี้ประกอบด้วย 4 ส่วนหลัก ได้แก่

- 1) **ส่วนที่ 1** ประกอบด้วยเนื้อหา บทนำ กฎหมายและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการคมนาคมขนส่ง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับคนพิการและผู้สูงอายุ เนื้อหาในส่วนนี้เป็นการปรับความรู้พื้นฐานให้ผู้ฝึกอบรม ได้มีความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อคนพิการและผู้สูงอายุ รวมทั้งเข้าใจ และเห็นความสำคัญของยุทธศาสตร์ แผนการดำเนินงานด้านการพัฒนาและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกที่สอดคล้องกับกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 2) **ส่วนที่ 2** ประกอบด้วยเนื้อหา มาตรฐานการออกแบบตามหลักการออกแบบเพื่อคนทั้งมวล การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในบริการขนส่งสาธารณะ สำหรับอาคาร สถานที่ และยานพาหนะ ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนา ฝึกอบรม และเพิ่มทักษะให้ผู้ฝึกอบรมในระดับปฏิบัติการถึงวิธีการทำงาน ความรู้ในงานที่ทำอยู่ในปัจจุบัน เพื่อปรับปรุงทักษะที่เกี่ยวข้อง
- 3) **ส่วนที่ 3** วิธีการประเมินและแบบสำรวจ การขนส่งสาธารณะเพื่อคนพิการและผู้สูงอายุ เป็นการบูรณาการการเรียนรู้ให้แก่ผู้ฝึกจากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ เช่น การใช้เทคนิคตรวจสอบ การวัดระยะ และการใช้อุปกรณ์ เป็นต้น
- 4) **ส่วนที่ 4** คำถามท้ายบท จะเป็นแบบทดสอบอย่างง่ายเพื่อใช้ประเมินผลการเรียนรู้ตามเป้าประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

ทั้งนี้ หลักสูตรการอบรมความรู้ด้านการออกแบบ ตรวจสอบและประเมินผลการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการและผู้สูงอายุ จะเป็นแนวทางที่จะช่วยให้ผู้อบรมมีทักษะ และสามารถปฏิบัติงานได้บรรลุตามเป้าหมาย หรือเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่สร้างความเข้าใจให้ตรงกัน หรือใช้เป็นแนวทางสำหรับผู้สนใจและสามารถศึกษาด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ